

הבורסה מסכמת שנה עברית תשפ"א*

המסחר במניות בתשפ"א התאפיין בתנודתיות רבה, בהשפעת משבר הקורונה המתמשך מזה כשנה וחצי, והסתכם בעליות שערים נאות בכל המדדים המובילים ובמחזורי מסחר גבוהים. מדדי ת"א-35 ות"א-90 עלו בכ-33%, ובכ-43%, בהתאמה. הפסימיות וירידות השערים שפקדו את השווקים הפיננסיים בשנה העברית הקודמת תש"ף, בעקבות מגפת הקורונה שהפכה למשבר כלכלי עולמי עמוק, התחלפו באופטימיות ובעליות שערים שאפיינו את השווקים בשנת תשפ"א. רוח גבית חיובית היתה לשימוש הנרחב בחיסונים לקורונה, ולתמיכת הבנקים המרכזיים והממשלות, שבעקבותיהם החלה התאוששות הכלכלות. מניות הנדל"ן זינקו בכ-74% על רקע עלייה בביקוש לדירות, מניות הבנקים הגדולים זינקו בכ-62%, ומניות הנפט והגז עלו בכ-48% בהשפעת עלייה חדה במחירי הנפט והגז; המסחר בשוק המניות התאפיין במחזורי ערים בהיקף של כ-1.8 מיליארד שקל בממוצע ביום, בדומה למחזור בשנה שעברה. הגיוסים בשוק המניות התגברו בתשפ"א והסתכמו בכ-28 מיליארד שקל כשעיקר העלייה נזקפת להתגברות גל ההנפקות הראשונות – ברובן חברות הייטק; השנה בוצעו 94 הנפקות ראשונות בהן 63 חברות הייטק ושותפויות מופ"פ – שיא מאז שנת 1993, 2 חברות חדשות נרשמו ברישום כפול, חברה נוספת רשמה את מניותיה למסחר בת"א ומחקה אותן מהמסחר בחו"ל, והוכנסה פעילות חדשה ל-10 חברות ללא פעילות; בין המנפיקות החדשות חברת ספאק ראשונה בבורסה – חברת "איי ספאק"; המסחר ב-TASE UP הורחב לשוק המניות, הראשונות לגייס במסגרת זו הן חברות ההייטק הלא בורסאיות - חברת הטכנולוגיה "VEEV" וחברת הקנאביס "פי.אס.סי קאן". המסחר באיגרות חוב התאפיין בתנודתיות רבה. איגרות החוב הקונצרניות צמודות מדד או מט"ח עלו בכ-10% ובכ-11% בהתאמה. איגרות החוב הקונצרניות שקליות עלו בכ-4%, כשאיגרות החוב הממשלתיות השקליות ירדו, בראשן איגרות החוב ל-10 שנים שירדו בכ-6%; מחזור המסחר באג"ח ממשלתי הסתכם בכ-3 מיליארד שקל בדומה למחזור שנה הקודמת, ואילו המחזור באג"ח חברות הסתכם בכ-0.9 מיליארד שקל – נמוך בכ-19% מהמחזור בשנה הקודמת. באיגרות החוב הממשלתיות התגברו הגיוסים בתשפ"א לעומת השנה הקודמת, על מנת לממן את העלייה בגירעון הממשלתי; באיגרות החוב התאגידיות ירידה בגיוסי הסקטור הריאלי והסקטור הפיננסי, זאת במקביל לעלייה בפעילות מתן האשראי של הבנקים. הציבור קנה קרנות סל על מדדי איגרות חוב בת"א וכן קרנות נאמנות בעיקר המשקיעות באג"ח חברות בת"א;

* שנת תשפ"א החלה ב-18.9.2020 ותסתיים ב-5.9.2021. שנת תש"ף החלה ב-29.9.2019 והסתיימה ב-17.9.2020. נתוני הסקירה נכונים ליום שלישי 31.8.2021.

נורית דרור, יחידת המחקר

המסחר בבורסות בעולם וגם בתל-אביב בשנת תשפ"א התאפיין בתנודתיות, זאת בהשפעת "מגפת הקורונה" שהתפשטה בעולם ונמשכת מזה כשנה וחצי ומאופיינת בגלים של התפרצות ובלימה. שנת תשפ"א מסתיימת בעיצומו של "גל" נוסף (רביעי בארץ) שהחל ברבעון האחרון של השנה.

ה"סערה" שפקדה את השווקים עם פרוץ המשבר במהלך תש"ף, התחלפה באופטימיות בשנת תשפ"א. רוח גבית חיובית היתה למספר גורמים, בהם: מבצע חיסונים מהיר ורחב בארץ, המשך מדיניות מרחיבה של בנק ישראל ע"י רכישות אג"ח ממשלתית, המשך תמיכת האוצר בנמצאים בחל"ת בקרב בני 45 ומעלה, וסימנים להתאוששות הכלכלה שבאים לידי ביטוי בעלייה ברווחיות החברות הבורסאיות, בראשן הבנקים, ובעלייה בהכנסות הממשלה ממיסים כפי שעולה מנתוני האוצר.

האופטימיות בשוק באה לידי ביטוי גם בתחזיות מקרו כלכליות חיוביות למשק לשנת 2021. כך לפי תחזית מעודכנת של בנק ישראל מיולי 2021 עולה כי: התוצר צפוי לצמוח בשיעור של 5.5% בשנת 2021, לאחר צמיחה שלילית של 2.6% בשנת 2020. שיעור האינפלציה צפוי לעמוד על 1.7% בשנת 2021 לאחר אינפלציה שלילית של 0.7% בשנת 2020. הריבית המוניטרית צפויה להישאר ללא שינוי ברמה של 0.1% עד סוף 2021. בנוסף, לקראת סוף תשפ"א הממשלה אישרה את התקציב לשנים 2021-2022, כשלוש שנים לאחר אישור התקציב האחרון לשנת 2019.

יחד עם זאת, מעיבים על השוק מספר אינדיקטורים, ביניהם: שיעור אבטלה של כ-5.2% (ללא נעדרים זמנית מעבודתם) ביולי 2021 לעומת שפל היסטורי של כ-3.3% בפברואר 2020 לפני פרוץ הקורונה; עלייה בגירעון הממשלתי – כ-6.8% מהתמ"ג עפ"י תחזית לשנת 2021 לעומת גירעון בשיעור של כ-3.7% מהתמ"ג בשנת 2019 (– לפני פרוץ הקורונה); ועלייה בחוב החיצוני לכ-74% מהתמ"ג עפ"י תחזית לשנת 2021 לעומת כ-72% בשנת 2020 וכ-60% בשנת 2019.

שוק המניות

עליות שערים אפיינו את כל מדדי שווי השוק:

בסיכום תשפ"א עלה מדד ת"א-35 בכ-33%, ומדדי ת"א-90 ות"א-SME60 עלו בכ-43% ובכ-38% בהתאמה. יצוין כי עלייה דומה של כ-31% בממוצע נרשמה במדדי S&P 500 ו-Dow Jones המייצגים את הכלכלה המסורתית בארה"ב, ועלייה מתונה יותר של כ-26% בממוצע בבורסות המובילות באירופה.

עליות שערים אפיינו גם את כל המדדים הענפיים, בראשם: מדד ת"א-נדל"ן שעל רקע עלייה בביקוש לדירות זינק בכ-74%, מדד ת"א בנקים-5 שזינק בכ-62% בהשפעת עלייה ברווחיות הבנקים ומדד ת"א-נפט וגז שעלה בכ-48% בהשפעת עליית מחיר הנפט (ברנט) בכ-64% (בתשפ"א). יש לציין שמדדים אלה בלטו בירידות חדות של כ-24%-53% בשנה הקודמת.

משבר הקורונה העלה את האטרקטיביות של חברות הטכנולוגיה, וחברות הביומד. **מדדי ההייטק** שבלטו בעליות שערים נאות של כ-10%-34% בשנת תש"ף, המשיכו לעלות גם בתשפ"א: מדדי ת"א-ביומד ות"א-טכנולוגיה עלו בממוצע בכ-20% ומדד טק-עילית עלה בכ-15%.

בתשפ"א השיקה הבורסה חמישה מדדי מניות חדשים:

שני מדדים ירוקים – מדד ת"א-קלינטק (הושק בנובמבר 2020), ומדד ת"א-125 אקלים נקי מדלקים פוסיליים (הושק בדצמבר 2020).

כמו כן הושקו מדד ת"א-קנאביס (הושק בפברואר 2021) ומדד ת"א-דואליות (הושק ביוני 2021). באוגוסט 2021 הודיעה הבורסה על השקת מדד ת"א-רשתות שיווק, שיכלול 19 רשתות שיווק פיזיות ואון-ליין, בשווי שוק כולל של כ-34 מיליארד שקל. המדד יושק ביום המסחר האחרון לשנת תשפ"א ב-5 בספטמבר 2021.

המסחר בשוק המניות התאפיין במחזורים ערים והמחזור היומי הסתכם בכ-1.8 מיליארד שקל בתשפ"א, בדומה למחזור בשנה הקודמת. מחזור זה גבוה בכ-38% מהמחזור הממוצע בשנת תשע"ט שקדמה להן ולמשבר הקורונה.

בתשפ"א גויסו **בשוק המניות בתל-אביב כ-27.8 מיליארד שקל** – לעומת כ-15.7 מיליארד שקל שגויסו בשנת תש"ף. העלייה החדה בגיוסים השנה נזקפת להתגברות גל ההנפקות הראשוניות, כאשר בסיכום תשפ"א - **94 חברות** גייסו כ-12.2 מיליארד שקל בהנפקות ראשוניות (IPOs), לעומת 14 חברות חדשות שגייסו כ-2.6 מיליארד שקל בשנת תש"ף. **מספר המנפיקות החדשות בתשפ"א מהווה שיא מאז שנת 1993.**

שנת תשפ"א הינה שנת מפנה בהתייחסות של חברות ההייטק לגיוס הון בשוק המקומי בבורסה בת"א מצד אחד, וקבלתן בשוק המוסדי מצד שני. בשנה זו, כ-67% מהמנפיקות החדשות הן חברות הייטק, כלומר הצטרפו לבורסה **52 חברות מתחומי הטכנולוגיה, הקלינטק והביומד ו-11 שותפויות מו"פ**, לעומת 4 חברות הייטק ו-2 שותפויות מו"פ חדשות שהנפיקו בשנה הקודמת.

בין המנפיקות החדשות **15 חברות גדולות: שתי חברות בשווי של יותר מ-3 מיליארד שקל כל אחת** - חברת הקלינטק **ורדיס (3.7 מיליארד שקל)**, חברת הפינטק **נאייקס (3.4 מיליארד שקל)**, שתי חברות בשווי של כ-2.5 מיליארד שקל כל אחת - חברת האנרגיה החליפית **נופר אנרג'י** וקמעונאית הלבשת ספורט **ריטיילורס**, ו-11 חברות בשווי של יותר ממיליארד שקל כל אחת.

ראוי לציין כי מרבית ההנפקות הראשוניות השנה בוצעו בדרך של הצעה לא אחידה למשקיעים מוסדיים (Book Building), זאת בהמשך למגמה משנה קודמת, ויותר מכ-90% מהסכום גויס בדרך זו. שלוש מהמגייסות ביצעו הנפקות **גלובליות**, המוצעות במקביל למשקיעים מוסדיים בארץ ובחול, כאשר החתם המוביל הינו חתם זר: את הנפקת **נאייקס** הוביל **Jefferies**, ואת הנפקות **ריטיילורס** ו**טרמינל איקס** הוביל **UBS**.

חברת ספאק ראשונה נרשמה בבורסה – חברת **איי ספאק**, חברת רכש ייעודית ללא כל פעילות עסקית שמטרתה הינה הכנסת פעילות בדרך של מיזוג עם חברת מטרה אחת בשווי של לפחות 1 מיליארד שקל, תוך שנתיים ממועד ההנפקה. החברה גייסה כ-360 מיליון שקל בהצעה לא אחידה למשקיעים מוסדיים, כשהיזמים השקיעו כ-40 מיליון שקל נוספים.

יצוין כי בין המנפיקות החדשות - חברת **קנבוטק**, הראשונה בבורסה **לבצע גיוס באמצעות פניה לציבור דרך אתר מימון המונים FUNDIT**.

בנוסף 10 חברות הכניסו פעילות חדשה, כמעט כולן מתחום ההייטק - ראה טבלה בסוף הסקירה.

2 חברות ביצעו השנה רישום כפול, וכיום נסחרות בתל-אביב 52 חברות ברישום כפול:

- **ראדא** – חברה העוסקת בפיתוח, ייצור ושיווק מערכות מכל"ם קרקעיות ומערכות לכלי טייס, הנסחרת בנאסד"ק ושוויה בעת הרישום היה כ-1.4 מיליארד שקל.
- **שרין טכנולוגיות** - חברה דואלית ראשונה להיסחר בתל אביב וגם בסינגפור (**SGX**) ברישום כפול: החברה עוסקת בפיתוח מערכות למיפוי ועיבוד יהלומים. שוויה בעת הרישום הגיע לכ-675 מיליון שקל.

בנוסף, חברת הקנאביס הרפואי -**אינטרקוור** הנסחרת בתל-אביב רשמה את מנייתה למסחר בטורונטו והינה החברה דואלית ראשונה להיסחר בתל אביב וגם בטורונטו ברישום כפול לאחר שהשלימה מיזוג בחברת SPAC קנדית ומנייתה החלו להיסחר בבורסת טורונטו TSX.

ארקו קורפ – חברה אמריקאית מיזגה לתוכה את ארקו החזקות שנסחרה רק בת"א ומפעילה באמצעות חברת GPM רשתות תחנות דלק וחנויות נוחות בארה"ב. בעקבות המיזוג – מנייתה החלו להיסחר בנאסד"ק ובת"א, ואילו מניות "ארקו החזקות" נמחקו מהמסחר בת"א. שווי השוק של ארקו קורפ בעת הרישום הגיע לכ-3.7 מיליארד שקל.

חברה נוספת נרשמה למסחר בתל-אביב ללא גיוס- עמיעד העוסקת בייצור מערכות לסינון מים לחקלאות ולתעשייה, שמנייתה נסחרת ב-**AIM** בלונדון ויימחקו ממנו לאחר הרישום בתל-אביב.

יצוין כי בתשפ"א בלטו חברות הטכנולוגיה, חדשות וותיקות, עם גיוס בסך כ-9 מיליארד שקל, המהווה כ-35% מהסכום שגויס בהנפקות ובהקצאות פרטיות של מניות. זאת לעומת השנה הקודמת תש"ף שבה בלטו חברות ענף הנדל"ן עם גיוס בסך כ-5.3 מיליארד שקל, שהיווה כ-35% מהסכום שגויס במניות בשנה זו.

בקרב המגייסות הותיקות בתשפ"א בלטו: חברת האנרגיה המתחדשת **אנלייט אנרגיה** שגייסה כ-940 מיליון שקל בהנפקות לציבור, חברת האנרגיה **או.פי.סי** שגייסה כ-737 מיליון שקל בהנפקה לציבור, ורשת המרכולים **שופרסל** שגייסה כ-702 מיליון שקל בהצעה לא אחידה למשקיעים מוסדיים בארץ ובחו"ל.

ברבעון הראשון של תשפ"א הורחבה פלטפורמת **"TASE UP"** ששימשה לגיוס באג"ח, גם לשוק המניות. פלטפורמה זו מאפשרת לחברות הייטק פרטיות, קרנות הון סיכון, קרנות המשקיעות במיזמי נדל"ן בחו"ל וקרנות אשראי ליהנות מגישה ייחודית למשקיעים מוסדיים ומשקיעים כשירים, ולגייס כספים מבלי להפוך להיות ציבוריות. **הראשונות לגייס בדרך זו, הן:** חברת **VEEV** העוסקת בפיתוח טכנולוגיה לבנייה טרומית, שגייסה כ-330 מיליון שקל (במרץ 2021), וחברת הקנאביס **פי.א.ס. קאן**, שגייסה כ-60 מיליון שקל כשהגיוס הינו הראשון ב-TASE UP שבוצע באמצעות אתר מימון ההמונים **FundIT**.

באוגוסט 2021, החודש האחרון לשנת תשפ"א, **6 חברות ביצעו הנפקה ראשונית (IPO)** וגייסו סכום מצרפי בהיקף של כ-0.9 מיליארד שקל - ראה טבלה בסוף הסקירה.

שוק איגרות החוב

המסחר בשוק איגרות החוב התאפיין בתנודתיות רבה והסתכם בעליות שערים במרבית המדדים.

איגרות החוב הקונצרניות צמודות המדד עלו בתשפ"א בכ-10%, ואיגרות החוב הממשלתיות **צמודות המדד** רשמו עלייה מתונה יותר של כ-5%. מדד המחירים לצרכן עלה בכ-2% בתשפ"א, לאחר אינפלציה שלילית בשיעור של 0.6% בתש"ף.

איגרות החוב הקונצרניות צמודות המט"ח עלו אף הן בכ-11% בתשפ"א, וזאת בהשפעת ציפיות לעליית הדולר ביחס לשקל, בין היתר עקב תוכנית רכישות הדולרים עליה הודיע בנק ישראל בינואר 2021 וציפיות להקדמת העלאת ריבית הפד.

איגרות החוב הקונצרניות שקליות הכלולות במדד **תל בונד שקלי** עלו בכ-4% בתשפ"א, ואילו הכלולות במדד **תל בונד תשואות שקלי** עלו בכ-8% זאת כפיצוי על הדירוג שלהן.

מאידך, ירידות **שערים אפיינו את איגרות החוב הממשלתיות שקליות בריבית קבועה**, בראשן **איגרות החוב הממשלתיות שקליות בריבית קבועה ל-10 שנים** שירדו בכ-6% בתשפ"א. התשואה לפדיון של אג"ח אלה עלתה מכ-0.7% בסוף תש"ף לכ-1% בסוף תשפ"א, זאת במקביל לעליית התשואה לפדיון של אג"ח ממשלת ארה"ב ל-10 שנים מכ-0.7% בסוף שנת תש"ף לכ-1.3% בסוף תשפ"א. עלייה בתשואות האג"ח לפדיון של אג"ח אלה, משקפת את העלייה בשיעור האינפלציה ובעקבות זאת ציפיות המשקיעים לעלייה בשיעור הריבית.

המחזור היומי באיגרות חוב (כולל קרנות סל) **הסתכם בכ-4 מיליארד שקל בתשפ"א**, נמוך בכ-6% מהמחזור בשנה הקודמת. בעוד מחזור המסחר היומי באג"ח ממשלתי נותר ללא שינוי ברמה של כ-3 מיליארד שקל בתשפ"א, ירד מחזור המסחר באג"ח תאגידיות בכ-19% לכ-0.9 מיליארד שקל בתשפ"א. **במלווה קצר מועד** הסתכם המחזור היומי בכ-0.3 מיליארד שקל בתשפ"א – כמחצית המחזור הממוצע בשנת תש"ף.

סך הגיוסים בהנפקות של איגרות החוב ע"י האוצר בהנפקות בבורסה התגברו השנה, כתוצאה מהצורך לממן את העלייה בגירעון הממשלתי שהגיע לכ-12% בשנת 2020. **האוצר גייס בתל-אביב כ-152 מיליארד שקל בתשפ"א**, לעומת כ-97 מיליארד שקל שגייס בת"א בשנה הקודמת. כ-75% מהסכום גויס באג"ח שקלי וכ-25% גויס באג"ח צמוד מדד.

לעומת זאת, סך גיוסי האוצר בחו"ל ירדו בתשפ"א – האוצר גייס כ-6 מיליארד שקל, בהקצאה פרטית של אג"ח למשקיעים מוסדיים בשווקים הבינלאומיים שבוצעה בתחילת תשפ"א, זאת לעומת כ-46 מיליארד שקל שגייס בשלוש הנפקות בשנה הקודמת.

יצוין כי במקביל לבלימת הגיוסים בחו"ל ברבעון הראשון של תשפ"א, חלה ירידה הדרגתית בקצב הגיוסים בארץ מכ-16 מיליארד שקל בחודש ברבעון הראשון של תשפ"א, לכ-7.5 מיליארד שקל בממוצע בחודש ברבעון האחרון של תשפ"א. **לבלימת הגיוסים בחו"ל ולהאטה בקצב גיוסי האוצר בתל-אביב מתחילת השנה תרמה העלייה בהכנסות הממשלה, בעיקר ממיסים, כפי שעולה מנתוני משרד האוצר.**

סך הגיוסים מהציבור בשוק איגרות החוב ע"י החברות בתשפ"א הגיע לכ-50 מיליארד שקל, לעומת גיוס בסך כ-64 מיליארד שקל בשנת תש"ף. כ-56% מהגיוס בוצע באג"ח צמוד מדד, כ-41% מהגיוס בוצע באג"ח שקל, רובו בריבית קבועה, וכ-3% בוצע באג"ח צמוד דולר. מרבית הגיוס, כ-80% בוצע באג"ח בדירוג גבוה מקבוצת "A" ומעלה.

גיוס הסקטור הריאלי הצטמצם והסתכם בכ-39.2 מיליארד שקל בתשפ"א, לעומת כ-42.8 מיליארד שקל שגויסו בשנת תש"ף. יש לציין שבמקביל, פדיונות אג"ח סחיר של הסקטור הריאלי צפויים לעלות בשנה הקרובה, כך שאת העלייה בצורכי המימון של החברות מסבירה העלייה בפעילות מתן האשראי של הבנקים כפי שעולה מהדוחות הכספיים שלהם.

כ-1.6 מיליארד שקל מהירידה בגיוסי הסקטור הריאלי, מקורה בגיוסי חברות ענף הנדל"ן שהסתכמו בכ-26 מיליארד שקל בתשפ"א, לעומת גיוס בסך כ-27.6 מיליארד שקל בתש"ף. ההנפקה הגדולה גם השנה היא של חברת הקניונים **קבוצת עזריאלי שגייסה בתשפ"א כ-3.7 מיליארד שקל בהנפקת שתי סדרות של אג"ח צמוד מדד – **בהנפקה הגדולה ביותר של איגרות חוב בבורסה ע"י חברה מהסקטור הריאלי**, זאת לאחר שבלטה גם בשנה הקודמת תש"ף עם גיוס בסך של כ-4.2 מיליארד שקל. מנפיקה נוספת בענף זה השנה - **מליסרון**, גם היא חברת קניונים, שגייסה כ-1.8 מיליארד שקל. **בין חברות הנדל"ן שהנפיקו בשנת תשפ"א, ארבע חברות בנייה וחברת נדל"ן מניב אחת שגייסו סכום מצרפי בסך כ-360 מיליון שקל בהנפקות ראשונות שלהן בבורסה, כולן הנפקות של איגרות חוב שקליות בריבית קבועה.****

הנפקות גדולות נוספות של הסקטור הריאלי היו של: חברת הטכנולוגיה הדואלית **אלביט מערכות** שגייסה כ-1.9 מיליארד שקל, ושלוש החברות הממשלתיות - **חברת החשמל, מקורות, ונמלי ישראל** שגייסו כל אחת כ-1.1-1.2 מיליארד שקל.

הגיוס ע"י הסקטור הפיננסי בתשפ"א רשם ירידה חדה והסתכם בכ-10.6 מיליארד שקל, לעומת כ-21.5 מיליארד שקל שגויסו בתש"ף. ההנפקה הגדולה בסקטור זה בוצעה ע"י בנק דיסקונט שגייס כ-0.9 מיליארד שקל באג"ח COCO הכולל מנגנון לספיגת הפסדים ע"י מחיקת הקרן. הנפקות אג"ח COCO לציבור בתשפ"א הסתכמו בכ-1.5 מיליארד שקל, לעומת גיוס בסך כ-4.1 מיליארד שקל בשנה הקודמת.

בנוסף, הגיוסים באג"ח TASE UP הסתכמו בכ-14.7 מיליארד שקל בתשפ"א, לעומת כ-15.2 מיליארד שקל בתש"ף:

כ-11.2 מיליארד שקל מתוכם גויסו באמצעות אג"ח למוסדיים בחו"ל שנרשם ברצף מוסדיים בתל-אביב, בכללם: כ-8.2 מיליארד שקל גויסו לראשונה ע"י **אנרג'יאן ישראל – חברה ייעודית של חברת הנפט והגז הבריטית **אנרג'יאן** באג"ח דולרי למשקיעים מוסדיים זרים וישראלים בחו"ל. כ-2.0 מיליארד שקל גויסו ע"י בנק **מזרחי טפחות** באג"ח דולרי מסוג COCO הכולל מנגנון לספיגת הפסדים ע"י מחיקת קרן.**

כ-3.4 מיליארד שקל גויסו בת"א, מתוכם כ-1.2 מיליארד שקל גויסו ע"י חברת הביטוח **הפניקס - בהנפקה ראשונה בבורסה של אג"ח COCO הכולל מנגנון לספיגת הפסדים של מחיקת הקרן ומחיקת הריבית.**

לקראת סוף תשפ"א אישר דירקטוריון הבורסה הנפקת איגרת חוב צמודה למדד **ביטקוין-CME CF Bitcoin Real Time Index**, שתסחר לראשונה ב-TASE UP. מדובר במסלול חדש וראשוני בארץ

ליצירת חשיפה לביטקוין אשר יאפשר למשקיעים מוסדיים וכשירים להיכנס לתחום המטבעות הדיגיטליים ולגוון את תיק ההשקעות.

שוק הנגזרים

שוק הנגזרים בשנת תשפ"א התאפיין בתנודתיות במחזורי המסחר והסתכם במחזורים נמוכים מאלה שנרשמו בשנה הקודמת. **המסחר באופציות על מדד ת"א-35** התנהל תוך תנודתיות רבה, וזאת בהשפעת התנודתיות בשוק המניות כפי שבאה לידי ביטוי **במדד VTA35**. המדד ירד מכ-21 נקודות בסוף תש"ף לכ-11 נקודות לקראת סוף יוני 2021, עלה לכ-19 נקודות באמצע יולי 2021 והתייצב ברמה של כ-12 נקודות לקראת סוף תשפ"א, וזאת בדומה למדד **S&P VIX** שירד תוך תנודתיות רבה מכ-26 נקודות בתחילת השנה העברית לכ-16 נקודות לקראת סוף תשפ"א.

מחזור המסחר היומי באופציות על מדד ת"א-35 (חודשיות ושבועיות) הסתכם בכ-102 אלף יחידות בתשפ"א, נמוך במעט מהמחזור היומי בשנה הקודמת שהסתכם בכ-106 אלף יחידות.

באופציות הדולריות נסחרו בתשפ"א 48 אלף יחידות ביום, לעומת כ-54 אלף יחידות ביום בשנת תש"ף. המסחר הושפע מהתנודתיות בשער הדולר ביחס לשקל, כשבסיכום תשפ"א נחלש הדולר בכ-6.3% ביחס לשקל. החלשות הדולר, חרף הודעת בנק ישראל (בינואר 2021) על תוכנית רכישות דולרים בהיקף של לפחות 30 מיליארד דולר בשנת 2021, הושפעה מהמשך מדיניות מוניטרית מרחיבה בדרך של רכישת אג"ח ע"י הפד והותרת הריבית ללא שינוי ברמה של 0.0%-0.25%.

קרנות סל וקרנות נאמנות

שווי השוק של 548 קרנות הסל ו-24 קרנות חוץ שנסחרו בבורסה בסוף תשפ"א חצה לראשונה את רף ה-100 מיליארד שקל והסתכם בכ-101.3 מיליארד שקל - גבוה בכ-19 מיליארד שקל לעומת השווי בתחילת השנה. עיקר העלייה בשווי קרנות הסל בתשפ"א, כ-16 מיליארד שקל **בקרנות סל על מדדי מניות בת"א ומדדי מניות בינלאומיים**, עלייה שנבעה כולה מעליית מדדי המניות בשנת תשפ"א; כ-2.5 מיליארד שקל עלייה בשווי קרנות סל על **מדדי איגרות חוב בת"א** כ-63% ממנה נבעו מעליית מדדי איגרות החוב התאגידיות וכ-37% מהעלייה מקורה ברכישות הציבור. ירידה של כחצי מיליארד שקל נרשמה בשווי **קרנות סל על מדדי אג"ח ממשלתי**, שנבעה ממכירות הציבור.

בתשפ"א נרשמה עלייה של כ-1 מיליארד שקל בשווי קרנות חוץ שנבעה ברובה מעליית מדדי המניות בחו"ל. באפריל 2021 **נרשמה לראשונה למסחר בבורסה קרן חוץ של תאגיד ניהול ההשקעות הבינלאומי "ליקסור"**, והיא התווספה ל-23 קרנות חוץ נסחרות בת"א בניהולה של "בלאקרוק".

בקרנות הנאמנות נרשמו בתשפ"א רכישות ענק ע"י הציבור בסך כ-29 מיליארד שקל נטו, זאת בשונה משוק קרנות הסל בו נרשמו מכירות בסך כ-1.4 מיליארד שקל נטו בלבד (- מרביתן בקרנות סל על מדדי מניות בחו"ל). רכישות הציבור של **קרנות נאמנות על מדדי איגרות חוב ומדדי מניות בת"א** הסתכמו בכ-27.5 מיליארד שקל, בדומה לקרנות הסל - מרבית הסכום, כ-24.4 מיליארד שקל בקרנות אג"ח, לעומת רכישות של קרנות המשקיעות בחו"ל בסך כ-8.7 מיליארד שקל. **בקרנות הכספיות** התגברו מכירות הציבור והסתכמו בכ-6.5 מיליארד שקל נטו בתשפ"א, כמעט פי 2.5 סך המכירות בשנה הקודמת.

נתונים בורסאיים עיקריים שנת תשפ"א, נכון ל-31.8.2021

שינוי %	תש"ף	תשפ"א	אוגוסט 2021	שינויים במדדים עיקריים
	(18%)	33%	4%	ת"א-35
	4%	43%	2%	ת"א-90
	0%	38%	2%	ת"א-SME60
	(24%)	74%	5%	ת"א-נדל"ן
	(31%)	62%	9%	ת"א בנקים-5
	34%	15%	2%	ת"א טק-עילית
	1.6%	4.6%	1.5%	איגרות חוב ממשלתיות – צמוד מדד
	3.0%	(1.1%)	0.2%	איגרות חוב ממשלתיות-שקליות ר.קבועה
	(3.1%)	9.5%	1.9%	איגרות חוב חברות – תל בונד-20
	(0.7%)	4.2%	0.5%	איגרות חוב חברות – תל בונד-שקלי
שינוי %	תש"ף	תשפ"א	אוגוסט 2021	מחזור יומי (כולל עסקאות מחוץ לבורסה, מיליוני שקלים) מניות והמירים*
0%	1,805	1,800	1,887	איגרות חוב ממשלתיות
(1%)	3,010	2,967	2,256	איגרות חוב לא-ממשלתיות*
(19%)	1,100	895	792	מילווה קצר מועד
(49%)	620	314	193	אופציות חודשיות על מדד ת"א-35 (אלפי אופציות)
(11%)	74	66	66	אופציות שבועיות על מדד ת"א-35 (אלפי אופציות)
13%	32	36	37	אופציות דולריות (אלפי אופציות) גיוס הון (מיליארדי שקלים)
(11%)	54	48	39	מניות והמירים בת"א (כולל מימושים) מזה: ע"י חברות חדשות (מספר מנפיקות חדשות) הכנסת פעילות חדשה לחברות חברות חדשות ללא גיוס מניות והמירים בחו"ל
שינוי %	תש"ף	תשפ"א	אוגוסט 2021	איגרות חוב ממשלתיות בת"א (ברוטו) איגרות חוב ממשלתיות בחו"ל איגרות חוב חברות לציבור סקטור פיננסי סקטור ריאלי
77%	15.7	27.8	1.6	איגרות חוב חברות TASE UP **
369%	2.6	12.2	0.9	מחזור יומי בקרנות סל (מיליוני שקלים)
631%	(13 חברות)	(94 חברות)	(6 חברות)	קרנות סל בשוק המניות
67%	6 חברות	10 חברות	-	קרנות סל בשוק איגרות החוב
33%	3 חברות	4 חברות	חברה אחת	קרנות סל (במיליארדי שקלים)
139%	3.3	7.9	0.1	קרנות סל על מדדי מניות בת"א
57%	96.9	152.1	5.3	קרנות סל על מדדי מניות בחו"ל
(87%)	45.8	6.0	-	קרנות סל על מדדי אג"ח חברות בת"א
(23%)	64.3	49.8	4.7	קרנות סל על מדדי אג"ח חברות בחו"ל
(51%)	21.5	10.6	0.6	
(8%)	42.8	39.2	4.1	
(3%)	15.2	14.7	1.3	
שינוי %	תש"ף	תשפ"א	אוגוסט 2021	
(14%)	375	321	433	
(16%)	145	122	102	
רכישות/ מכירות נטו תשפ"א	שווי 17.9.2020	שווי 31.8.2021		
-0.2	30.2	31.1		
-1.5	22.3	37.1		
1.0	23.7	26.3		
-0.7	5.8	5.1		

* כולל קרנות סל וקרנות חוץ.

** כולל גיוס בחו"ל.

6 המנפיקות החדשות באוגוסט 2021:

המנפיקה	עיסוק	הסכום שגויס (במיליוני ש"ח)	שווי חברה לאחר ההנפקה (במיליוני ש"ח)
1. רב בריח (1)	יצור ושיווק דלתות, מוצרי ביטחון ומיגון	125	603
2. טופ גאם (1)	פיתוח, ייצור, ושיווק של סוכריות גומי	100	442
3. חג'ג' אירופה (4,2)	נדל"ן יזמי ונדל"ן להשקעה ברומניה	86	425
4. איי ספאק	SPAC-חברת רכש ייעודית ללא כל פעילות עסקית.	400	400
5. מכלול מימון (1)	העמדת אשראי ליזמים בענף הבניה למגורים	110	387
6. באפ טכנולוגיות (3,2)	פיתוח והפעלת פלטפורמת מועדון לקוחות לשחקני משחקי וידאו	31	126
סה"כ	6 חברות חדשות, בהן 2 חברות הייטק	852	2,383

הערות לטבלה:

- (1) הצעה לא אחידה למשקיעים מוסדיים (Book Building).
- (2) הצעה לא אחידה למשקיעים מוסדיים + הצעה אחידה לציבור.
- (3) הנפקה עפ"י כללי הרישום לחברות מו"פ.
- (4) לחברה איגרות חוב הנסחרות בבורסה.

10 חברות הכניסו פעילות חדשה, כמעט כולן מתחום ההייטק:

חברה קולטת	חברה נקלטת	פעילות שהוכנסה
1 אפיו אפריקה	אקסליון	טכנולוגיה של בינה מלאכותית לתחבורה חכמה
2 נקסט ג'ן	EYEPEN	פיתוח מכשיר המורכב על עטים להזרקת אינסולין
3 צירון בתי זיקוק	אפסלון	אספקת כלים טכנולוגיים לחנויות באתר אמזון
4 פנטזי נטוורק	ביו מילק	פיתוח טכנולוגיה ליצור במעבדה של חלב בקר וחלב אם
5 מטומי	אוטומקס	יבוא עקיף של כלי רכב פרטיים
6 ניו הוריוזן	ת'ירד איי	פיתוח טכנולוגיות ומערכות אלקטרו אופטיות זעירות משולבות בינה מלאכותית
7 ענבר גרופ	בליץ	ייצור ושיווק של אופנועים חשמליים
8 וואיטסטון	ביו-דבש	פיתוח תהליך של ייצור דבש מתורבת
9 סומוטו	נוסטרומו	פיתוח טכנולוגיות מתקדמות לאגירה ולניהול ביקוש לאנרגיה תרמית
10 מדיין תראפיוטיק	סטורג' דרופ	פיתוח, ייצור, והפצה של מערכות בתחום אגירת אנרגיה.